

Valtuustoaloite lapsivaikutusten arvioinnin tekemisen käyttöönotosta kunnallisessa päätöksenteossa

Kunnanhallitus 10.01.2022 § 12

Valmistelija

hallintojohtaja Ulla Nikulainen, 040 488 3211, ulla.nikulainen@lapinlahti.fi

Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoryhmä on tehnyt 13.12.2021 valtuustoaloitteen lapsivaikutusten arvioinnin tekemisen käyttöönotosta kaikessa kunnallisessa päätöksenteossa.

Valtuustolaitteessa todetaan, että lapsivaikutusten arviointi (LAVA) on erilaisten päätösten ja toimenpiteiden yhteydessä tehtävä lapsiin kohdistuvien vaikutusten ennakkointia ja seurantaa: miten lapsen oikeudet toteutuvat ja millaisia hyötyjä tai haittoja lapsiin kohdistuvilla päätöksillä ja toiminnalla aiheutetaan.

Aloitteessa ehdotetaan, että lapsivaikutusten arviointia voisi käyttää esimerkiksi kuntien palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen sekä lapsiväestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Vaikutuksia tulisi arvioida, kun tehdään esimerkiksi varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lastensuojelun toimintaympäristössä tai kaavoituksessa lapsiin kohdistuvia päätöksiä.

Aloitteen mukaan, jos päätöksen ennakoidut vaikutukset ovat tiedossa jo päätöstä tehtäessä, voidaan valita eri vaihtoehtoista parhaiten lapsen etua asetettuja tavoitteita toteuttava ratkaisu. Vaikutusten arviointi lisää myös päätöksenteon läpinäkyvyyttä ja moniarvoisuutta.

Aloitteessa todetaan myös, että lapsen etu ei ole mielipideasia vaan se pitää selvittää, lapsen oikeus on aikuisen velvollisuus. Lapsiystävällinen kunta tehdään yhdessä lasten ja nuorten kanssa, ei heitä varten – eikä heidän puolestaan.

Valtuustoaloite on kokouksen oheismateriaalina.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee asian tiedoksi ja antaa valmistelun palvelulautakunnan tehtäväksi 31.5.2022 mennessä.

Päätös

Kunnanhallitus merkitsi asian tiedoksi ja antoi valmistelun palvelulautakunnan tehtäväksi 31.5.2022 mennessä.

PALVLTK 19.05.2022 § 58

861/00.01.03.00/2021

Valmistelija

Sivistysosaston osastopäällikkö Rainer Leskinen 040 4883 221, rainer.leskinen@lapinlahti.fi

Lapsivaikutusten arvioinnilla pyritään takaamaan lasten oikeuksien toteutuminen. Lapsivaikutusten arviointi mahdollistaa, että lasten edut otetaan lapsia koskevissa toimissa huomioon lapsen oikeuksien sopimuksen edellyttämällä tavalla. Lapsivaikutusten arviointi on laaja prosessi, joka on päätösten yhteydessä tehtävää lapsiin kohdistuvien vaikutusten ennakkointia ja seurantaa, työväline lapsen edun arviointiin sekä osa ennakoarvioinnin ja seurannan kokonaisuutta.

Lapinlahden kunnassa ei ole tehty systemaattisesti Lapsivaikutusten arviointia päätöksenteossa. Lasten etua ja hyvinvointia on otettu huomioon päätöksiä tehdessä, mutta arviointi ei ole ollut systemaattista ja sitä ei ole tehty

järjestelmällisesti tietyn mallin mukaan.

Jotta prosessi lapsivaikutusten arvioinnin prosessi saataisiin käyttöön Lapinlahden kunnassa, tulisi esihenkilöitä ja luottamushenkilöiden kouluttautua Lapsivaikutusten arviointiin. Koulutusta Lapsivaikutusten arviointiin on saatavilla mm. Terveysten ja hyvinvoinnin laitokselta.

Esittelijä	Sivistysosaston osastopäällikkö
Päätösehdotus	Palvelulautakunta esittää kunnanhallitukselle, että Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön Lapinlahden kunnassa vuoden 2023 aikana. Ennen Lapsivaikutusten arviointi kaikki esimiehet ja luottamusmiehet koulutetaan Lapsivaikutusten arviointiin. Lapsivaikutusten arvioinnista laaditaan selkeä malli, jota Lapinlahdella tullaan soveltamaan kaikissa päätöksissä, joilla on vaikutusta lapsiin. Mallissa tulee ottaa huomioon päätösten suuruus. Mitä suurempaan lapsijoukkoon päätöksellä on vaikutusta ja mitä suuremmat vaikutukset ovat, sitä perusteellisemmin Lapsivaikutusten arviointi tulee toteuttaa.
Päätös	Palvelulautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle, että Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön Lapinlahden kunnassa vuoden 2023 aikana. Ennen Lapsivaikutusten arviointi kaikki esimiehet ja luottamusmiehet koulutetaan Lapsivaikutusten arviointiin. Lapsivaikutusten arvioinnista laaditaan selkeä malli, jota Lapinlahdella tullaan soveltamaan kaikissa päätöksissä, joilla on vaikutusta lapsiin. Mallissa tulee ottaa huomioon päätösten suuruus. Mitä suurempaan lapsijoukkoon päätöksellä on vaikutusta ja mitä suuremmat vaikutukset ovat, sitä perusteellisemmin Lapsivaikutusten arviointi tulee toteuttaa.